

## RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

### Przedmiot ewaluacji:

#### Obszar 2. Procesy zachodzące w szkole

#### Wymaganie 2.5. **Kształtuje się postawy uczniów**

##### Cel ewaluacji:

1. Czy w szkole są prowadzone działania wychowawcze sprzyjające kształtowaniu i uzyskaniu pożądanych postaw?
2. Czy działania wychowawcze podejmowane w szkole są planowane i modyfikowane zgodnie z potrzebami przy współdziałaniu uczniów oraz poddawane są analizie a wnioski z analiz są wdrażane w życie.

##### Zadania kluczowe:

- Funkcjonowanie w szkole programu wychowawczego.
- Prowadzenie przez szkołę działań sprzyjających kształtowaniu pożądanych postaw.
- Uczniowie są świadomi oczekiwań i akceptują działania wychowawcze podejmowane w szkole.
- Jakie oddziaływania wychowawcze sprzyjają kształtowaniu pożądanych postaw?
- Działania wychowawcze są analizowane a wnioski wdrażane w życie.

##### Wyniki ewaluacji sporządzono na podstawie:

- analizy dokumentów szkolnych,
- ankiety dla uczniów,
- ankiety dla rodziców,
- ankiety dla nauczycieli,
- dyskusji grupowej – rozmów z uczniami, ich rodzicami, nauczycielami, z pracownikami administracyjno-technicznymi.

##### Opis danych

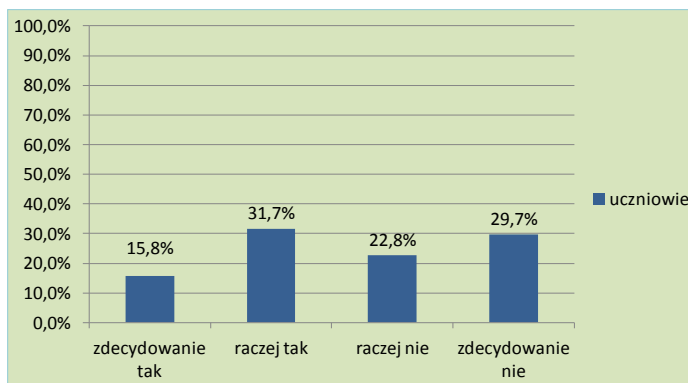
1. Analiza ilościowa wyników ankiet.
2. Uczestnicy ewaluacji:
  - 239 uczniów – wywiad grupowy,
  - 100 uczniów – ankieta,
  - 100 rodziców –ankieta,
  - 17 nauczycieli – ankieta, wywiad grupowy,
  - 5 pracowników administracyjno-technicznych – wywiad grupowy,
  - analiza dokumentów szkolnych.

## WYNIKI ANKIETY DLA UCZNIÓW

ANKIETOWANI : 100 UCZNIÓW (SP i Gimn.)

### 1. Czy czujesz się traktowany(a) w równy sposób z innymi uczniami?

- zdecydowanie tak 15,8%
- raczej tak 31,7%
- raczej nie 22,8%
- zdecydowanie nie 29,7%



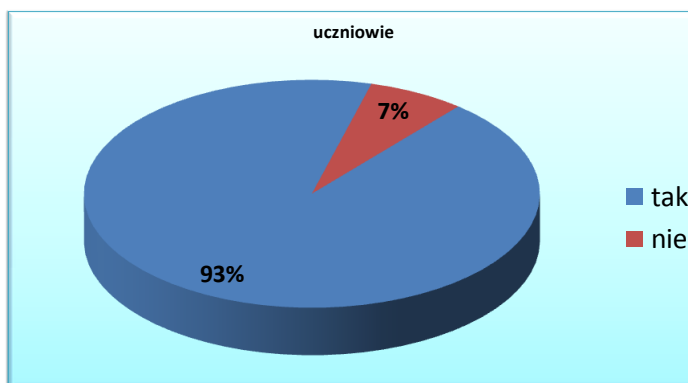
### 2. Czy nauczyciele traktują Was sprawiedliwie?

- zdecydowanie tak 22,8%
- raczej tak 37,6%
- raczej nie 24%
- zdecydowanie nie 14%



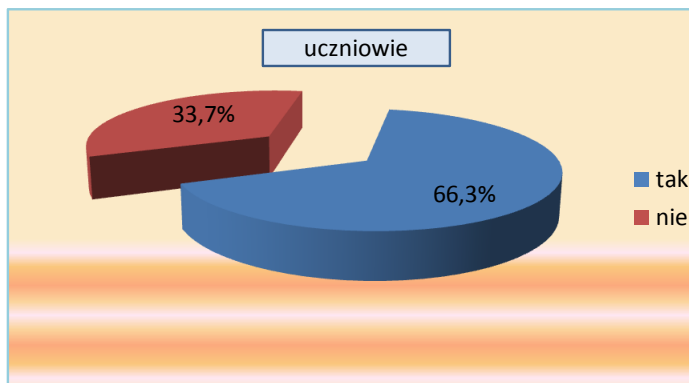
### 3. Czy wiesz jakich postaw i zachowań oczekuje się od Ciebie w szkole?

- tak 93,1%
- nie 6,9%



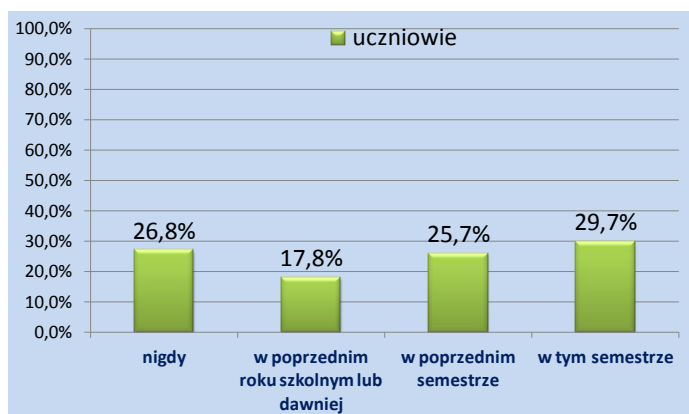
**4. Czy postawy promowane przez szkołę są zgodne z postawami, które Ty uważasz za ważne?**

- tak 66,3%
- nie 33,7%



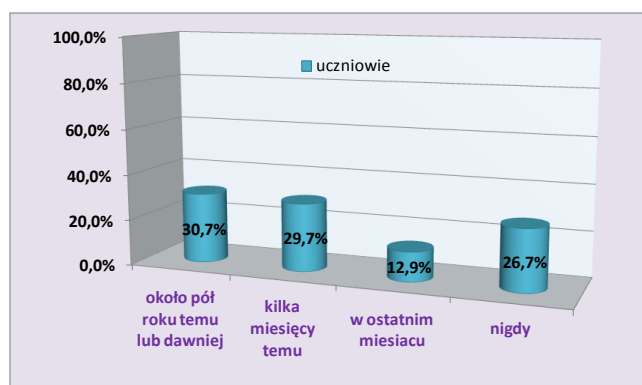
**5. Kiedy ostatnio w szkole brałaś(eś) udział w rozmowie na temat odpowiedniego zachowania?**

- nigdy 26,8%
- w poprzednim roku szkolnym lub dawniej 17,8%
- w poprzednim semestrze 25,7%
- w tym semestrze 29,7%



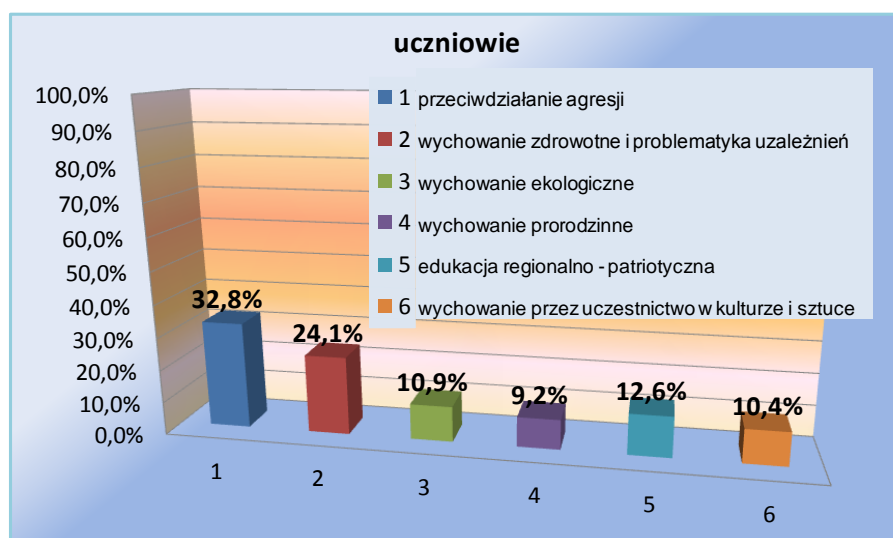
**6. Kiedy ostatnio w szkole brałaś(eś) udział w innych zajęciach związanych z zachowaniem i relacjami z innymi ludźmi?**

- około pół roku temu lub dawniej 30,7%
- kilka miesięcy temu 29,7%
- w ostatnim miesiącu 12,9%
- nigdy 26,7%



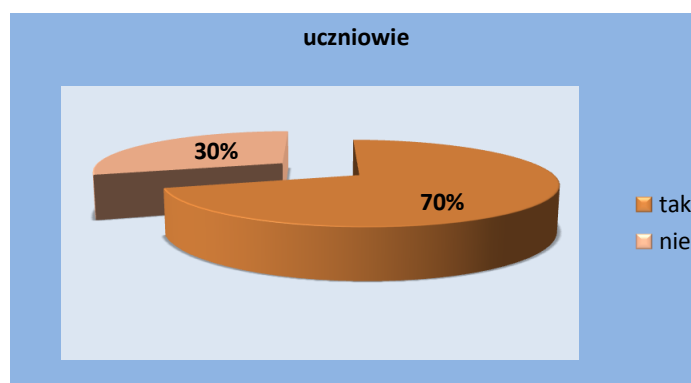
**7. Czy podczas lekcji lub na dodatkowych zajęciach organizowanych przez szkołę zetknąłeś się z problematyką:**

- przeciwdziałanie agresji 32,8%
- wychowanie prozdrowotne i problematyka uzależnień 24,1%
- wychowanie ekologiczne 10,9%
- wychowanie prorodzinne 9,2%
- edukacja regionalno-patriotyczna 12,6%
- wychowanie przez uczestnictwo w kulturze i sztuce 10,4%



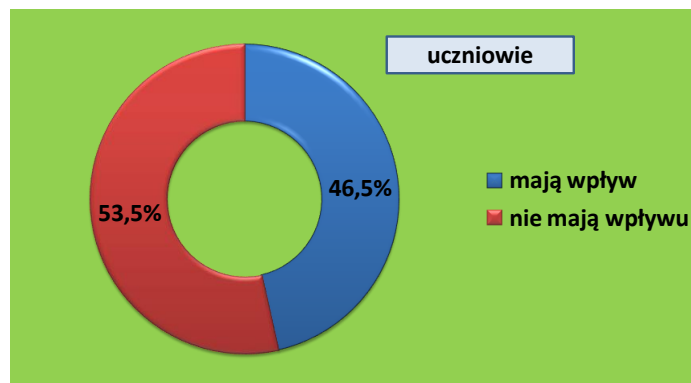
**8. Czy uzyskane na zajęciach informacje lub określone działania mają wpływ na Twoją postawę i zachowanie?**

- tak 70,3%
- nie 29,7%



9. Czy uważasz, że w Twojej szkole uczniowie mają wpływ na to, jakie postawy są promowane w szkole?

- mają wpływ 46,5%
- nie mają wpływu 53,5%



W wywiadzie grupowym, na pytanie „**Jakich postaw oczekuje się od Was w szkole?**”, uczniowie wymieniali :odpowiedzialność, kultury osobistej, aktywności, opiekuńczości, postaw patriotycznych, postaw proekologicznych, unikania przemocy, szacunku dla innych, uczciwości, tolerancji, dbania o zdrowie, wrażliwości na potrzeby innych.

### WYNIKI ANKIETY DLA RODZICÓW

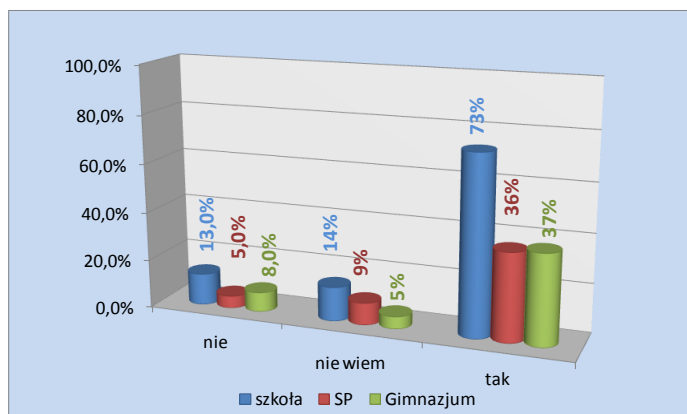
ANKIETOWANI : 100 OSÓB

w tym: SP – 50

Gimnazjum – 50

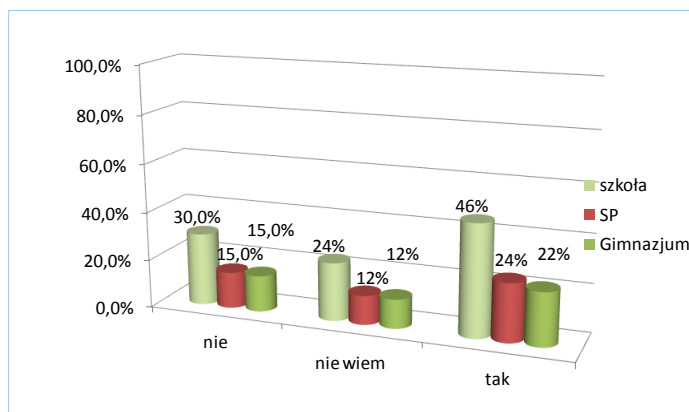
1. **Czy to, w jaki sposób szkoła wychowuje uczniów odpowiada Państwa potrzebom?**

- nie 13%
- nie wiem 14%
- tak 73%



## 2. Czy Państwa zdaniem, nauczyciele traktują uczniów w równy sposób?

- nie 30%
- nie wiem 24%
- tak 46 %

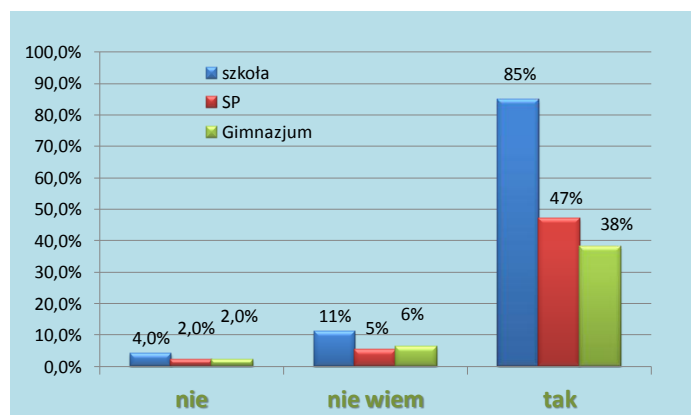


## 3. Jakich zachowań oczekuje się od Państwa dzieci w szkole?

- uczciwości,
- zaangażowania w procesie edukacyjnym,
- pracowitości, systematyczności,
- tolerancji,
- umiejętności współpracy w grupie,
- kultury, dyscypliny,
- aktywności, dobrych relacji z rówieśnikami,
- samodzielności, wrażliwości na ludzką krzywdę, szacunku,
- odpowiedzialności,
- zgodnych z normami i zasadami,
- udziału w zajęciach dodatkowych, konkursach,
- bezpiecznego zachowania.

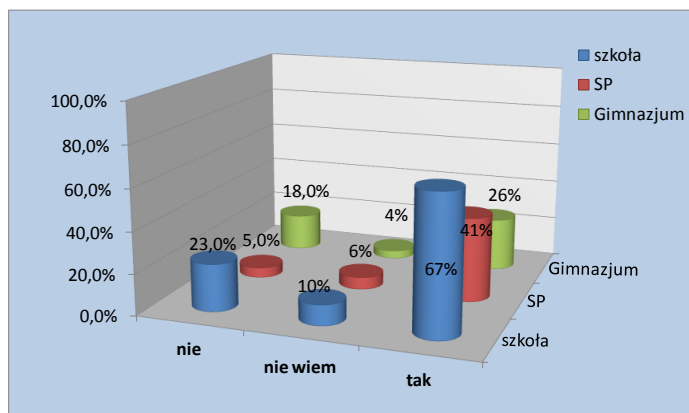
## 4. Czy uważają Państwo, że one są dla nich ważne?

- nie 4%
- nie wiem 11%
- tak 85%



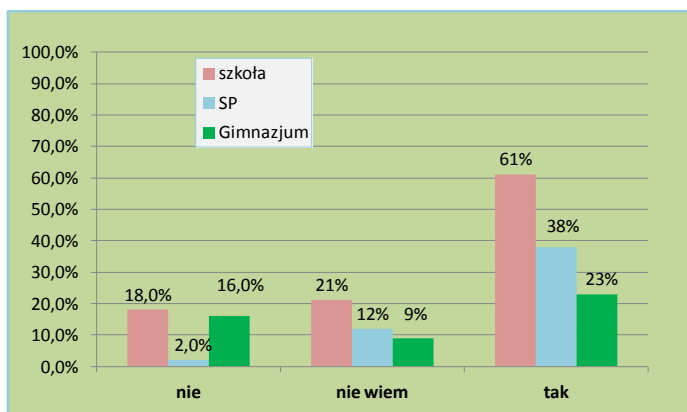
**5. Czy stosowany w szkole sposób oceniania zachowania odpowiada Państwa oczekiwaniom?**

- nie 23%
- nie wiem 10%
- tak 67%



**6. Czy uważa Pan/Pani, że szczegółowe kryteria ocen z zachowania zawarte w wewnątrzszkolnym systemie oceniania motywują uczniów do wysiłku w pracy nad poprawą zachowania?**

- nie 18%
- nie wiem 21%
- tak 61%

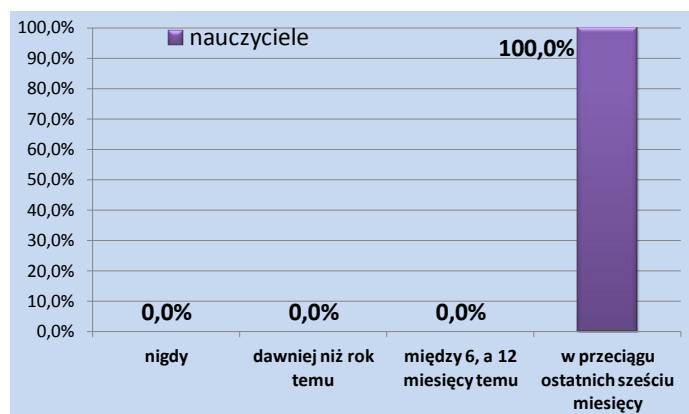


## WYNIKI ANKIETY DLA NAUCZYCIELI

ANKIETOWANI : 17 OSÓB

### **Kiedy ostatnio w Pana(i) szkole miała miejsce dyskusja na temat pożądaných postaw uczniów?**

- nigdy 0%
- dawniej niż rok temu 0%
- między 6, a 12 miesięcy temu 0%
- w przeciągu ostatnich sześciu miesięcy 100%



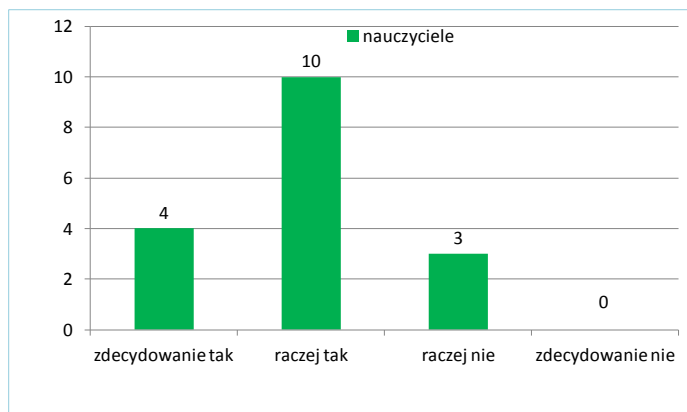
### **W jaki sposób uczniowie uczestniczą we współtworzeniu i modyfikowaniu działań wychowawczych?**

- w ramach działalności SU opiniują dokumenty i je współtworzą (kryteria oceny zachowania),
- współtworzą tematykę godzin wychowawczych, lekcje tematycznie związane z aktualnymi problemami , podejmują tematy, które wynikają z bieżących potrzeb,
- zabierają głos w sprawie zmian dotyczących ocen zachowania, zmian w WSO,
- włączają się w organizację konkursów, imprez i uroczystości szkolnych,
- zgłaszają propozycje wyjazdów klasowych i szkolnych,
- omawiają problemy wychowawcze w swoich zespołach klasowych,
- przygotowują gazetki szkolne i wystawy,
- biorą udział w projektach edukacyjnych.

### **Czy uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie działań wychowawczych?**

- zdecydowanie tak 4
- raczej tak 10
- raczej nie 3
- zdecydowanie nie 0





### **W jaki sposób dbają Państwo o utrzymanie spójności działań wychowawczych?**

- realizację planów wychowawczych spójnych z celami i treściami programu wychowawczego szkoły,
- wspólne opracowanie WSO i jego konsekwentne realizowanie,
- przestrzeganie procedur postępowania w sytuacjach problemowych,
- omawianie problemów wychowawczych na posiedzeniach RP,
- ustalanie jednolitych strategii postępowania w stosunku do uczniów i rodziców,
- współpraca nauczycieli ze specjalistami, pedagogiem, psychologiem,
- realizowanie wielu projektów edukacyjnych zawierających cele wychowawcze,
- konsekwentne podejmowanie działań, wspólna praca w zamierzonym kierunku,
- współpraca w zespole nauczycieli uczących w danej klasie,
- ewaluacja programu wychowawczego, programu profilaktyki, koordynowanie działań na linii nauczyciel – rodzic, nauczyciel – pedagog, monitorowanie frekwencji,
- współpraca nauczycieli z rodzicami.

### **Co się Państwu udaje, z czym mają Państwo trudności?**

#### **Sukcesy:**

- sukcesy w konkursach i zawodach sportowych,
- dobry kontakt z rodzicami i uczniami,
- współpraca z instytucjami pomocowymi, wsparcie i zrozumienie współpracowników i przełożonych,
- wsparcie dla rodziców potrzebujących pomocy,
- dobra atmosfera.

#### **Trudności:**

- trudności w pracy z uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze,
- najczęściej trudności wynikają z braku chęci i niezrozumienia potrzeby współpracy niektórych rodziców ze szkołą,
- niekiedy brak konsekwencji w działaniach,
- współpraca z rodziną odrzucającą pomoc szkoły.

## **W jaki sposób przeprowadza się diagnozę wychowawczych potrzeb uczniów?**

- obserwacja uczniów,
- rozmowy z uczniami,
- rozmowy z rodzicami,
- rozmowy z nauczycielami,
- poznanie środowiska rodzinnego ucznia,
- wywiad środowiskowy,
- ankiety, testy,
- plebiscyt życzliwości i niechęci,
- przez obserwację uczniów w bibliotece,
- poprzez obserwowanie funkcjonowania klasy, zidentyfikowanie i nazwanie problemów, określenie trudności i mocnych stron uczniów, ,
- testy socjometryczne, ankiety,
- analiza dokumentacji ucznia,
- współpraca z pedagogiem szkolnym.

## **Jakie potrzeby zostały określone w wyniku tej diagnozy?**

Rozpoznano m.in.

- braki w zaspokojeniu podstawowych potrzeb egzystencjalnych: potrzeby poczucia bezpieczeństwa, akceptacji, zrozumienia, sprawiedliwego oceniania, poszanowania praw ucznia i dziecka, tolerancji, integracji klasy.,
- wsparcia w sytuacjach kryzysowych,
- przeciwdziałanie uzależnieniom,
- przeciwdziałanie agresji,
- wychowania patriotycznego i obywatelskiego,
- promowania zdrowego stylu życia,
- pomocy rodzinie w pełnieniu roli wychowawczej,
- potrzeby pracy z uczniem utalentowanym, zdolnym i uczniem mającym trudności wychowawczo-dydaktyczne,
- poprawa relacji między uczniami i uczniów z nauczycielami,
- poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych,
- tworzenie „przestrzeni” przyjaznej dziecku.

## **Jakie działania prowadzi Państwo w celu zaspokojenia tych potrzeb?**

- prowadzenie zajęć dla uczniów zdolnych i dla uczniów z trudnościami,
- angażowanie uczniów w akcje, konkursy, przygotowywanie przedstawień, obchody ważnych świąt,
- indywidualne rozmowy z uczniami, zajęcia integracyjne,
- pozytywne wzmocnianie poprzez określony system nagród,
- stosowanie pochwał nawet za najdrobniejsze osiągnięcia,
- rozmowy z rodzicami, pedagogizacja rodziców,
- ścisła współpraca: wychowawca-pedagog – rodzice,
- organizacja spotkań ze specjalistami,
- prowadzenie tematycznych godzin wychowawczych,

- proponowanie literatury o cechach terapeutycznych i książek odpowiadających zainteresowaniom uczniów,
- zachęcanie do udziału w konkursach, prezentacja ich prac na wystawach,
- pomoc w odrabianiu zadań domowych,
- pomoc rzeczowa i materialna,
- organizacja wycieczek,
- dawanie własnego przykładu.
- stosowanie różnorodnych form i metod pracy w celu zmotywowania uczniów do aktywnego udziału w zajęciach.

### **Czy uczniowie biorą udział w działaniach kształtujących społecznie pożądane postawy?**

#### **Tak, wymieniane przykłady działań:**

- udział w licznych konkursach i zawodach sportowych,
- akcje społeczne np. WOŚP, Góra Grosza, zbiórka surowców wtórnych, recykling tuszy,
- apele i uroczystości patriotyczne i rocznicowe,
- programy promujące zdrowe odżywianie,
- wolontariat, Caritas,
- dbanie o miejsca pamięci narodowej,
- pierwsza pomoc,
- akcje profilaktyczne np. Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł, Kampania „Biała Wstążka”, Dzień bez papierosa itp.
- zajęcia psychoedukacyjne z elementami TZA-ART.
- spotkania z policjantem, psychologiem,
- zaangażowanie w akcje charytatywne
- akcje ekologiczne: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi,
- wyjazdy do instytucji kulturalnych.
- wycieczki szkolne,
- realizacja zadań długoterminowych (np. projekt edukacyjny, eksperyment),
- dbałość o estetykę gazetek ściennych, organizacja imprez klasowych.

### **Jakie postawy są promowane w szkole? Z którymi z nich uczniowie się zagadzają? Z którymi nie? Czy szkoła powinna promować inne postawy?**

Takie postawy, które określone zostały w Statucie Szkoły i w WSO .

Nauczyciele wymieniali najczęściej:

- postawy zdyscyplinowanego i kulturalnego ucznia mającego uzyskać w miarę możliwości jak najlepsze wyniki w nauce,
- postawy prospołeczne, przygotowujące młodzież do życia w społeczeństwie,
- poczucia własnej wartości,
- postawy uczciwości, wiarygodności, odpowiedzialności, wytrwałości, obowiązkowości i systematyczności,
- asertywności,
- szacunku do innych,
- ciekawości poznawczej,

- kreatywności, przedsiębiorczości,
- kultury osobistej, gotowości do uczestniczenia w kulturze,
- postawy obywatelskiej, patriotyzmu, poszanowania tradycji i kultury,
- tolerancji,
- nie sięgania po używki,
- umiejętności niesienia pomocy.

Uczniowie zgadzają się z większością.

- nie aprobują noszenia mundurków szkolnych, punktowej skali oceniania.

### **Jakie są wnioski z analiz działań wychowawczych? Jak są wykorzystywane?**

- należy często rozmawiać z uczniami o negatywnych postawach, monitorować złe zachowania i eliminować je,
- wprowadzać skuteczne działania wychowawcze w celu eliminacji niepożądanych zachowań wśród uczniów,
- wnioski z przeprowadzanych badań prezentować należy na bieżąco i uwzględniać w planie pracy szkoły, programie wychowawczym i profilaktycznym,
- należy dokonywać ewaluacji WSO,
- zgłaszać uwagi i wnioski podczas spotkań zespołów nauczycielskich, posiedzeniach RP,
- zwiększyć pomoc psychologiczną,
- angażować w rozwiązywanie problemów rodziców,
- uczyć różnych sposobów rozwiązywania konfliktów,
- prowadzić zajęcia wyrównawcze, logopedyczne i rewalidacyjne,
- udzielać pomocy uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
- organizować zajęcia z zakresu bezpieczeństwa.

### **Analiza**

Dokonano analizy następujących dokumentów:

1. Statut szkoły.
2. Program wychowawczy.
3. Plany wychowawcze klas.
4. Plan rozwoju szkoły.

Z przeprowadzonych badań wynika, że:

- W szkole kształtowane są postawy uczniów, Można stwierdzić, że wszystkie dokumenty wpływają na kształtowanie postaw uczniów.

- Działania podejmowane w szkole są systemowe, spójne i adekwatne do potrzeb uczniów, a także analizowane i modyfikowane.

Większość ankietowanych rodziców (73%) stwierdza, że odpowiada im sposób, w jaki szkoła wychowuje ich dzieci, a stosowany system oceniania zachowania odpowiada ich oczekiwaniom (67%) i motywuje uczniów do wysiłku nad poprawą zachowania.

Znaczna część rodziców (46%) uważa, że nauczyciele traktują uczniów w równy sposób. 58% ankietowanych potrafiła wskazać jakich zachowań oczekuje się od ich dzieci w szkole. Większość rodziców uważa, że one są dla nich ważne.

Badani ankietą uczniowie mieli określić, czy czują się traktowani w równy sposób z innymi uczniami. Około 60 % uczniów zaznaczyło odpowiedzi tak lub raczej tak, pozostałe 40% nie i raczej nie.

Na pytanie: Czy nauczyciele traktują Was sprawiedliwie? uczniowie odpowiadali w sposób następujący: zdecydowanie tak – 15,6%, raczej tak - 31,7%, raczej nie – 22,8%, zdecydowanie nie - 29,7%.

Zdecydowana większość uczniów (93,1%) wie, jakich postaw i zachowań oczekuje się od nich w szkole, a 66,3% uważa, że postawy promowane przez szkołę są zgodne z postawami, które ankietowani uważają za ważne.

Uczniowie twierdzą, że rozmawiali w szkole z nauczycielami na temat odpowiedniego zachowania: w tym semestrze 29,7%, w poprzednim semestrze 25,7%, w poprzednim roku szkolnym lub dawniej 17,8%. Aż 26,8%% uczniów twierdzi, że nigdy nie rozmawiali na temat odpowiedniego zachowania w szkole.

Ankietowani brali udział w innych zajęciach związanych z zachowaniem i relacjami z innymi ludźmi: w ostatnim miesiącu - 12,9%, kilka miesięcy temu - 29,7%, około pół roku temu lub dawniej – 30,7%, nigdy 26,7%.

Wszyscy uczniowie zetknęli się z działaniami edukacyjnymi sprzyjającymi kształtowaniu pożądanых postaw. Podczas lekcji lub na dodatkowych zajęciach organizowanych przez szkołę uczniowie spotkali się z problematyką: przeciwdziałania agresji 32,8%, wychowania prozdrowotnego i profilaktyki uzależnień 24,1%, wychowania ekologicznego 10,9%, edukacji regionalno – patriotycznej 12,6%, wychowania przez uczestnictwo w kulturze i sztuce 10,4%. Według 70,3% uczniów uzyskane na zajęciach informacje lub określone działania mają wpływ na ich postawę i zachowanie.

Na pytanie, czy uczniowie mają wpływ na to, jakie postawy są promowane w szkole 46,5% odpowiedziało nie, 53,5% odpowiedziało tak.

## WNIOSKI

1. Na podstawie analizy dokumentów i przeprowadzonych badań wynika, że w szkole rozpoznaje się potrzeby uczniów w zakresie oddziaływań wychowawczych, a następnie wprowadza się zmiany w zapisach statutowych, Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania, w Programie Wychowawczym Szkoły, w Planie Pracy Samorządu Uczniowskiego, regulaminach licznych konkursów tematyczno-przedmiotowych i innych dokumentach.
2. Z przeprowadzonych badań wynika, że uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje, postawy promowane przez szkołę są dla nich ważne, prezentują właściwe postawy, czemu sprzyja jasne określenie zasad.
3. Przeprowadzając badania ankietowe należy bardzo wyraźnie komunikować uczniom i rodzicom, jaki jest cel tych badań i krótko omówić, czego dotyczą poszczególne pytania. Niezrozumienie sensu pytania może wypaczyć wyniki ankiet, np. w przypadku pytania, w którym sformułowanie „rozmowy dotyczące odpowiedniego zachowania” mogło się uczniom skojarzyć z rozmową dyscyplinującą. W związku z tym należałoby precyzyjniej sformułować pytanie.
4. Wskazane jest przeprowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych omówieniu promowanych przez szkołę postaw z podkreśleniem ich wagi w życiu codziennym i kontaktach międzyludzkich.
5. Należy zaangażować uczniów w tworzenie działań wychowawczych i wprowadzanie w nich ewentualnych zmian.
6. Uświadomić rodzicom, że zarówno oni, jak i ich dzieci mają wpływ na planowanie oraz modyfikowanie działań wychowawczych w szkole poprzez wspólne opracowanie tematyki godzin wychowawczych, planowanie wyjazdów szkolnych, organizację imprez szkolnych.
7. Po przeprowadzonych badaniach należy omówić wyniki z uczniami i rodzicami, a także zapoznać ich z przyjętymi do realizacji wnioskami.

Raport z ewaluacji przygotował zespół:

**Bożena Klusek**

Aleksandra Arciuch

Małgorzata Materka

Elżbieta Mikołajczyk

Anna Tadrowska